Openbaar Zaaknummer: Z/26/380839

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststelling Participatieverordening gemeente Wijchen 2027

Collegedatum: 28 september 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De Participatieverordening gemeente Wijchen 2027 vast te stellen.
2. De Inspraakverordening 2008 in te trekken, met inwerkingtreding gelijktijdig met de Participatieverordening gemeente Wijchen 2027.

Aanleiding
De Wet versterking participatie op decentraal niveau (Stb. 2024, 203) verplicht gemeenten hun inspraakverordening te vervangen door een participatieverordening, uiterlijk per 1 januari 2027. De raad heeft in 2024 het Participatie- en Cocreatiekader vastgesteld. De voorliggende Participatieverordening gemeente Wijchen 2027 is de juridische verankering van dit kader en is opgesteld op basis van de VNG Model Participatieverordening 2024.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
26/09/2024	Raadsbesluit: vaststelling Participatie- en Cocreatiekader gemeente Wijchen (Z/24/237012)
24/02/2025	Raadsbesluit: vaststelling Rekenkamerrapport Omgevingsparticipatie bij woningbouwprojecten (Z/24/269931)
17/09/2026	Raadsbesluit: vaststelling Rekenkamerrapport "Koers houden in de transitie"(klimaat- en engergiebeleid) (Z/25/310149)

Gewenst resultaat
De verordening treedt op 1 januari 2027 in werking, zodat de gemeente tijdig voldoet aan de wettelijke verplichting en het participatiebeleid uit het Participatie- en Cocreatiekader juridisch is verankerd.

Argumenten
1.1 De wet verplicht vaststelling vóór 1 januari 2027

De Wet versterking participatie op decentraal niveau verplicht iedere gemeente een participatieverordening vast te stellen, die minimaal het uitdaagrecht regelt. Het is aan de gemeenteraad deze verordening vast te stellen (artikel 149 Gemeentewet).

1.2 De verordening bouwt voort op het Participatie- en Cocreatiekader

De raad heeft bij de vaststelling van het Participatie- en Cocreatiekader de inhoudelijke keuzes voor participatie in Wijchen gemaakt. De verordening legt deze beleidskeuzes vast in juridisch afdwingbare regels, zonder nieuwe inhoudelijke keuzes te introduceren.

1.3 De verordening geeft uitvoering aan aanbevelingen van de Rekenkamer

De verordening geeft uitvoering aan Aanbeveling 1 van het Rekenkamerrapport Omgevingsparticipatie (februari 2025) en aan Aanbeveling 4 van het rekenkamerrapport "Koers houden in de transitie" (klimaat- en energiebeleid, vastgesteld door de raad in september 2026), door in artikel 15 een vierjaarlijkse beleidsevaluatie te verplichten en in de motiveringsplicht (artikel 5) rollen en verantwoordelijkheden bij participatie te expliciteren.

2.1 Intrekking van de Inspraakverordening 2008 is noodzakelijk

De Participatieverordening gemeente Wijchen 2027 vervangt de Inspraakverordening 2008 volledig. Artikel 19 van de verordening regelt de intrekking en het overgangsrecht voor lopende inspraakprocedures.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Uitvoeringslast bij implementatie

De verordening introduceert nieuwe verplichtingen voor de organisatie (participatiecheck, motiveringsplicht, projectpagina) die om een gewenningsperiode vragen. Er bestaat een risico dat deze niet direct overal consequent worden toegepast. Dit risico is ondervangen door de termijnen in de verordening als streeftermijn ("in beginsel") te formuleren in plaats van als harde deadline, en door de hardheidsclausule (artikel 18), die ruimte biedt voor gemotiveerde afwijking in bijzondere gevallen. Het niet naleven van een verplichte stap is geen zelfstandig te sanctioneren overtreding; zie de toelichting op de verordening voor een uiteenzetting van de juridische gevolgen.

Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. De verordening formaliseert een werkwijze die op grond van het Participatie- en Cocreatiekader al wordt gehanteerd.

Communicatie

Na vaststelling door de raad wordt de verordening bekend gemaakt op de wettelijk voorgeschreven wijze. Bekendmaking van de verordening is wettelijk verplicht; zonder bekendmaking treedt de verordening niet in werking.

Daarnaast wordt de vaststelling gecommuniceerd naar inwoners, ondernemers en maatschappelijke partijen via een nieuwsbericht op de gemeentewebsite, in begrijpelijke taal en los van de formele bekendmaking. Dit sluit aan bij de nieuwe projectpagina-verplichting (artikel 8), die per traject voortaan voor toegankelijke informatie richting de buitenwereld zorgt.

Inwonersparticipatie
Er heeft geen aparte participatieronde plaatsgevonden over de totstandkoming van de verordening. De inhoudelijke kaders voor participatie zijn al participatief tot stand gekomen bij de voorbereiding van het Participatie- en Cocreatiekader.

Uitvoering of Vervolgstappen
1. Aanlevering van de vastgestelde verordening (in sjabloon), via de daarvoor bestemde route, ter publicatie.
2. Aanbieding van de definitieve verordening vanuit Join via Validsign ter ondertekening aan de burgemeester en de griffier.
3. Interne informatievoorziening aan de ambtelijke organisatie, medewerkers digitale participatie en gebiedscoördinatoren.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies
Deze beslisnota is afgestemd met onderstaande teams. Hun opmerkingen en adviezen zijn in het voorstel verwerkt.

- Team Algemene Juridische Zaken
- Team Communicatie
- Griffie en presidium (beoordeling artikel 10)
- Team Juridische Advisering (JAFL), beoordeling Omgevingswet-bepalingen
- Gebiedscoördinator
- Beleidsadviseur leefbaarheid
- Beleidsadviseur Dienstverlening
- Strategisch adviseur Bestuur en Organisatie
- Teammanager Ruimtelijk Beheer